

Soud první stolice nařídil k návrhu vymáhajícího věřitele pojišťovacímu spolku, by složil k soudu pojistný peníz za vyhořelý dům, ohledně něhož byla povolena exekuce vnučenou dražbou. Rekursní soud zamítl návrh vymáhajícího věřitele. Důvody: Nelze přisvědčiti právnímu názoru prvního soudu, že, stalo-li se použití, ve stanovách předepsané, pojistného peníze k znovuvybudování vyhořelé budovy pro zahájení dražebního řízení nemožným, má exekuční soud podle dvorského dekretu ze dne 18. června 1828, čís. 2354 sb. z. s. naříditi pojišťovně, by složila pojistný peníz k soudu k doplnění nejvyššího podání. Zmíněný dvorský dekret ustanovuje pouze, že v takovém případě nemohou býti hypotekární věřitelé zkráceni ve svých zástavních právech a že takové pojistné sumy jsou náhradní jistinou za nemovitost znehodnocenou požárem. Z toho ještě nevyplývá, že exekuční soud jest oprávněn, vymáhati sám pojistný peníz a realizovati zástavní práva věřitelů hypotekárního dlužníka, nýbrž jest i v těchto případech věřitelům ponecháno, by si vymohli složení pojistného peníze k soudu podle § 307 ex. ř. Na plenární rozhodnutí ze dne 8. června 1904, Pres. 179 Gl. U. 2717 se nelze odvolávati, ježto předpokládá, že pojistný peníz již byl k soudu složen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud právem zamítl návrh vymáhající věřitelky. Jest sice pravda, že, nastane-li pojistná příhoda za dražebního řízení před příklepem, patří pojistné částky, náležející dlužníkovi ze smlouvy o tom, by budova nebo příslušenství nemovitosti byly pojištěny, do rozvrhové podstaty a že to platí i v případě, že podle stanov pojištěné částky musí býti upotřebeno k tomu, by poškozená budova byla znovu vystavena nebo opravena neb aby bylo doplněno příslušenství. Ale z toho nijak neplyne, že stěžovatelka byla oprávněna k návrhu, jež učinila, neboť to by předpokládalo nejen, že si na pohledávku činí nárok i jiné osoby, nýbrž i, že pohledávka byla navrhovatelce přikázána k vybrání nebo na místo placení, což stěžovatelka ani netvrdila. Jelikož § 307 ex. ř. jest předpisem výjimečným, nelze jej rozšiřovati na případy jiné, a jelikož podle toho, co uvedeno, stěžovatelka k návrhu vůbec nebyla oprávněna, nebylo ani zapotřebí předchozího slyšení poddlužníka.

Čís. 8948.

Zákon ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. o cestách z nouze.

Třebas mělo stavení, pokud jde o hospodářské povozy, dostatečné spojení se sítí veřejných cest, jest přes to zříditi cestu z nouze, jde-li o chůzi obyvatelů stavení, najmě o chůzi dětí do školy.

(Rozh. ze dne 11. května 1929, R I 306/29.)

Soud první stolice vyhověl návrhu na propůjčení cesty z nouze, rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle § 1 zákona ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. jest propůjčiti nezbytnou cestu, nemá-li nemovitost spojení cestou se sítí veřejných cest anebo je-li toto spojení nedostatečné. Podle § 2 (2) téhož zákona nepropůjčuje se však nezbytná cesta jen proto, by bylo získáno kratšího spojení cestou než dosavadního. V případě, o němž tuto jde, má sice stavení navrhovatelů, pokud jde o hospodářské povozy, dostatečné spojení se sítí veřejných cest, jak správně dovodil soud první stolice. Ale jde tu ještě o chůzi obyvatelů tohoto stavení, která není omezena na zcela malý počet výkonů, jako tomu jest při hospodářských povozech, nýbrž trvá po celou roční dobu, i za zimní nepohody; zejména jde o spojení pěšinou pro děti školou povinné. Stavení navrhovatelů jest v krajině horské, vysoko položené, řídké obydlené, v níž zimní období jest dlouhé a spojení se sněhovými vánicemi. Netřeba blíže odůvodňovati, že v takové krajině jest cesta pro děti z odlehlých stavení do škol poměrně vzdálených velmi obtížná, zejména v době vichřic, vánic, tání a náledí, kdyby děti, třebas jinak otužilé, musily si v každém případě samy raziti cestu. V případě, o němž tuto jde, lze těmto těžkostem z valné části odpomoci propůjčením práva chůze po cestě, podle usedlosti odpůrců navrhovatelů vedoucí, po které chodí, jakž zjištěno, i lidé z jiných osad a tím zimního času prošlapávají cestu. Z celého stavu věci jest patrné, že stavení navrhovatelů nemá dostatečného spojení se sítí veřejných cest, pokud jde o chůzi obyvatelů domu. Stezkou, která za daných okolností co nejlépe odpomáhá tomuto nedostatku, jest právě stezka, kterou propůjčil soud první stolice. Odpůrci navrhovatelů sice tvrdí, že tato cesta bývá v zimě zasněžena, což prý slyšeným znalcům nebylo známo, a nabízejí o tom důkazy. Avšak znalec Karel N. uvádí, že ona cesta jest mu od dětství známa a že jí zejména používají obyvatelé osady R. Není proto třeba doplňovati řízení ve směru odpůrci navrhovatelů žádaném. Nejde tedy, jak rekursní soud míní, pouze o to, by bylo získáno kratšího spojení, nýbrž o to, by bylo odpomoženo nedostatečnému spojení. Ostatně i kratší spojení má v tomto případě zvláštní význam. Účel návštěvy školní může se zajisté zmařiti tím, že dítě, unavené dlouhou a obtížnou cestou, zejména za sněhu a náledí, jest pak fysicky nezpůsobilé, by sledovalo vyučování. Za takových okolností jest tedy delší spojení zároveň i spojením nedostatečným. Proto se právem první soud rozhodl propůjčiti navrhovatelům stezku, která jest zároveň kratším spojením.

Čís. 8949.

Právo na déle trvající používání přístavby v cizím domě k provozování živnosti, kterou majitel živnosti vystavěl vlastním nákladem s tím,